

Radka Denemarková: podrobné informace pro novináře

RADKA DENEMARKOVÁ (nar. 1968)

Spisovatelka, literární historička, scenáristka, překladatelka, dramaturgyně.

Jako jediná z českých autorů získala celkem čtyřikrát prestižní cenu Magnesia Litera, a to ve třech kategoriích (próza, publicistika, překlad) a rovněž cenu Kniha roku.

Vystudovala Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy (germanistika a bohemistika), roku 1997 získala doktorát (dizertační práce z literární teorie: *Sémiotická problematika dramatizací*.

Intersémiotický překlad na příkladech českých dramatizací 20. století. Problém intertextuality); v roce 2007 byla oceněna tvůrčím stipendiem ve Wiesbadenu, v roce 2008 v Berlíně, v roce 2010 v rakouském Grazu, v roce 2011 na ostrově Usedom (hotel Ahlbecker Hof, součást Ceny německých literárních kritiků), roce 2015 v Krems an der Donau, 2017/2018 Grazer Stadschreiberin, 2019 v Salcburku.

Působila jako vědecká pracovnice v Ústavu pro českou literaturu Akademie věd ČR, též jako lektorka a dramaturgyně v pražském Divadle Na zábradlí, externě vyučovala (2009–2014) tvůrčí psaní na Literární akademii Josefa Škvoreckého, od roku 2004 působí jako spisovatelka na volné noze.

Publikovala monografii divadelního a filmového režiséra Evalda Schorma *Sám sobě nepřítelem* (1998), redigovala sborník *Zlatá šedesátá* (2000), je autorkou studie *Ohlédnutí za Milenou Honzíkovicou* (*Dopis zmizelému*, Torst, 2003), románů *A já pořád kdo to tluče* (Petrov, 2005), *Peníze od Hitlera* (Host, 2006), rozsáhlého dokumentárního románu *Smrt, nebudeš se báti aneb Příběh Petra Lébla* (Host, 2008), dvojrománu *Kobold. Přebytky něhy. Přebytky lidí* (Host, 2011), románu *Příspěvek k dějinám radosti* (Host, 2014); románu *Hodiny z olova* (Host, 2018, Magnesia Litera Kniha roku). V roce 2010 uvedlo pražské Švandovo divadlo dramatizaci románu *Peníze od Hitlera*, v témže roce měla v Divadle Na zábradlí světovou premiéru její divadelní hra *Spací vady* (knižně Akropolis, 2012); je spoluautorkou scénáře k celovečernímu filmu *MY2* (knižně Mladá fronta, 2014). Překládá z němčiny studie, divadelní hry (Bertolt Brecht, Elizabeth Hauptmannová, Roland Schimmelpfennig, David Gieselmann, Fritz Kater, Thomas Bernhard, Franz Xaver Kroetz ad.), prózu (Michael Stavarič, Josef Hasslinger, Herta Müller, Ilija Trojanow ad.). Scenáristicky se podílela na televizních dokumentech o význačných osobnostech; články, recenze a studie publikuje česky například v *Souvislostech*, *České literatuře*, *Hospodářských novinách*, *Lidových novinách*, *Respektu* a německy v deníku *Die Welt* (např. soubor esejů *Das seelenlose Land*, 2010) nebo v *Süddeutsche Zeitung*.

Nominována byla na Cenu Alfréda Radoka 2003 za dramaturgický počín uvedením hry Thomase Bernharda *Náměstí hrdinů*, v roce 2007 získal její román *Peníze od Hitlera* cenu *Magnesia Litera* za nejlepší prózu roku, polské vydání bylo nominováno na cenu *Angelus* (2009), za německé vydání obdržela cenu literárních kritiků *Usedomskou literární cenu* (Usedomer Literaturpreis 2011, laudatio: Hellmuth Karasek) a *Cenu Georga Dehia* (Georg-Dehio-Buchpreis 2012: laudatio: Andreas Kossert), nominována byla na švédskou cenu ve Stockholmu 2017 (short-list *International Writers' Stage at Kulturhuset Stadsteatern*); románová monografie *Smrt, nebudeš se báti aneb Příběh Petra Lébla* byla v roce 2009 oceněna cenou *Magnesia Litera* za nejlepší publicistickou knihu roku a byla nominována na *Cenu Josefa Škvoreckého*; za překlad *Rozhoupání dechu* (Atemschaukel) nositelky Nobelovy ceny Herty Müller získala v roce 2011 cenu *Magnesia Litera* za překlad roku, dvojromán *Kobold* byl nominován na *Cenu Josefa Škvoreckého*,

román *Příspěvek k dějinám radosti* na cenu *Česká kniha 2015*; její texty byly dosud přeloženy do 22 jazyků; spolupracuje s čínským disidentem a spisovatelem Xu Zhiyuanem a německým filozofem Wolframem Tschichem (politické vzdělávání studentů středních a vysokých škol v Německu); vede tvůrčí psaní pro děti z dětských domovů v rámci festivalu OUT OF HOME; byla opakovaně hostem literárních festivalů a knižních veletrhů v Německu (Lipsko, Frankfurt nad Mohanem, Berlín, Hamburk, Stuttgart, Bayreuth), USA (New York, Los Angeles), Švýcarsku (Curych, Basilej), Rakousku (Vídeň, Linec, Graz), Nizozemí (Rotterdam), Maďarsku, Kanadě, Rusku, Francii, Belgii, Číně, Mexiku, Kolumbii a mnoha dalších zemích. **Grazer Stadtschreiberin** 2017/2018 (čestná spisovatelka města Graz). Projev pro UNESCO říjen 2018. Má syna Jana (1995) a dceru Ester (2000). Žije v Praze.

Official website: www.denemarkova.eu

For book publications listing in her agents website:

<http://www.fritzagency.com/en/autoren-2/d-2/254-denemarkova-radka>

Seznam ocenění

- K románu *Peníze od Hitlera*:

2007 **Magnesia Litera** za prózu

2007 cena a tvůrčí spisovatelské stipendium Lenky Reinerové **Wiesbaden**, Německo (Literaturhaus Villa Clementine)

2008 cena a tvůrčí spisovatelské stipendium **Berlín**, Německo (Literarisches Colloquium Berlin).

2009 nominace na polskou cenu **Angelus**. Short list (překlad knihy do polštiny Olga Czernikow, Oficyna Wydawnicza ATUT)

2010 tvůrčí spisovatelské stipendium **Graz**, Rakousko

2011 Cena německých literárních kritiků **Usedomer Literaturpreis**, Německo. Laudatio: Hellmuth Karasek (překlad knihy do němčiny Eva Profousová, DVA, Random House, Mnichov)

2012 **Georg Dehio Buchpreis**, Německo, Berlín. Laudatio: Andreas Kossert

2017 nominace na švédskou cenu **Kulturhuset Stadsteaterns Internationella Litteraturpris 2017** Short list (překlad knihy do švédštiny Karin Eriksson. Nakladatelství Aspekt, Stockholm)

2019 Art Omi: Writers, New York (překlad knihy do angličtiny Andrew Oakland, Women's Press, Toronto, Kanada)

- K dokumentárnímu románu *Smrt, nebudeš se báti aneb Příběh Petra Lébla*:

2009 **Magnesia Litera** za publicistiku

2009 nominace na Cenu Josefa Škvoreckého

- K dvojrománu *Kobold*:

2011 nominace na Cenu Josefa Škvoreckého

2012 nominace na Cenu Česká kniha

2012 nominace na Cenu nejkrásnější kniha (za grafickou úpravu), mezinárodní knižní veletrh Frankfurt nad Mohanem

2015 tvůrčí spisovatelské stipendium v Krems an der Donau, Rakousko (Artist in Residence)

- K románu *Příspěvek k dějinám radosti*

2015 nominace na Cenu Česká kniha

2015 Nominace na Státní cenu za literaturu

2019 **H. C. Artmann-Stipendium und Literaturpreis**, Salcburk, Rakousko (překlad do němčiny Eva Profousová, Hoffmann und Campe, Hamburg)

2019 **Spycher Literaturpreis Leuk**, Švýcarsko. Laudatio: Katrin Schumacher

«Radka Denemarková ist eine der provokantesten, politischsten und zugleich eine der poetischsten Autorinnen der Gegenwart, wie sie in ihrem soeben auf Deutsch erschienenen Roman 'Ein Beitrag zur Geschichte der Freude' unter Beweis stellt», hält die Jury in ihrer Begründung fest und findet:

«Sprachmächtig und metaphernverspielt macht es die Schriftstellerin ihren Leserinnen und Lesern

nicht leicht, beweist jedoch, dass Schmerzhaftigkeit des Erzählten, Poesie und Präzision der Sprache einander keinesfalls ausschließen».

„Radka Denemarková je jednou z nejprovokativnějších, nejpolitickějších a zároveň nejpoetičtějších autorů a autorek současnosti, jak potvrdila i ve svém nedávno německy vydaném románu *Příspěvek k dějinám radosti*,“ uvádí ve svém zdůvodnění porota. „Bohatostí a metaforičností jazyka svým čtenářům nic neulehčuje, ale zároveň dokazuje, že bolestná neuhýbavost témat, poezie a preciznost jazyka se nemusejí vylučovat.“

„Literaturpreis Leuk“ uděluje Nadace Schloss Leuk každoročně od roku 2001. Lukas Bärfuss, Felicitas Hoppe, Sibylle Lewitscharoff, Marcel Beyer, Durs Grünbein a Martin Mosebach jsou šest z jejich nositelů, kteří získali i cenu Georga Büchnera.

2019/2020 **Writer-in-Residence in Zug/Schweiz**

- K románu *Hodiny z olova*

2019 **Magnesia Litera** za Knihu roku

- Ostatní. Překlady:

2011 **Magnesia Litera** za překlad. Herta Müller: *Atemschaukel* (Rozhoupaný dech)

2012 **Výroční cena nakladatelství Mladá fronta** za překlad knihy Herty Müller *Herztier* (Srdce bestie)

2017 **Cena ministra kultury a umění Rakouska** za překlad románu Michaela Stavariče *Brenntage* (Dny ohňů, dny spálenišť, dny popela)

- Ostatní. Novinářská ocenění

Česko-německá novinářská cena 2019. Short list. Kategorie text (příspěvky v německém jazyce) a Zvláštní cena Mileny Jesenské

Radka Denemarková: Europa und ein neuer Frühling, Essay, BR24, 3.6.2019

- 2016 **Wald Press Award**

„This years' Commemorative Plaque goes to author, literary historian, script writer, translator and script editor Radka Denemarková, whose novels bring the word humanism back into our lives by uncompromisingly addressing unpleasant social and socio-historical themes on an exceptionally high literary level. The author's work not only explores new possibilities for the literary form of the novel itself, it also boldly breaks taboos by dealing with themes concerning society's especially weak and vulnerable.“

„Smyslem letošního slavnostního setkání je udělení této ceny a předání pamětní plakety spisovatelce, literární historičce, scenáristce, překladatelce a dramaturgyni, která ve svých románech nekompromisně a na mimořádné literární úrovni zpracovává nepříjemná historicko-spoločenská a sociální témata a vrací svou tvorbou do života slovo humanismus.“

Paní Radce Denemarkové se uděluje cena WALD Press AWARD za literární dílo, v němž zkoumá další možnosti románové formy a zároveň odvážně otevírá tabuizovaná témata, týkající se slabších a zranitelných.“

2017/2018 čestná spisovatelka města Graz (**Grazer Stadtschreiberin**, Rakousko). O stipendium se ucházelo celkem 61 spisovatelů z 29 zemí.

Ve zdůvodnění poroty mimo jiné stojí:

„Pražská spisovatelka Radka Denemarková přesvědčuje nejen svou všestrannou uměleckou tvorbou, která zahrnuje romány, divadelní hry, scénáře, esejistické texty, dramaturgickou a literárněvědnou práci, překlady. Mimořádné kvality jejího psaní, témata, která si volí a forma, jakou tato témata zpracovává, z ní činí mimořádnou literární osobnost v celoevropském kontextu. Zabývá se problémy jedince v současné společnosti, zároveň se pokouší pohled na minulost zbavit slepých míst, nebezpečných a lživých mechanismů vytěšňování a tabuizace. Její dílo se diferencovaně vyrovnává s historickými událostmi, jejichž důsledky pocítujeme dodnes. Z této perspektivy je každá zdánlivě národní historie záležitostí celoevropskou, týká se nás všech.“

Kontakt pro média:

Radek Štěpánek

HOST – vydavatelství, s. r. o.

tel.: 723 877 917

stepanek@hostbrno.cz

